

Vrbčanský zpravodaj

Vydání č. 10 – září 2017

Vážení spoluobčané,

konečně jsou vidět čtyřleté přípravné práce. Ano, staví se kanalizace a čistička odpadních vod u nás ve Vrbčanech. Dočkali jsme se realizace projektu, na kterém od roku 2013 usilovně pracujeme. Jsme na začátku, přesto mám radost, že společně s kolegy, kteří mi pomáhají, realizujeme stavbu, která se zapíše do dějin obce Vrbčany.

Letošní rok bych si dovolila označit za úspěšný v podaných žádostech o dotace pro naši obec. Ze Středočeského kraje jsme obdrželi dotaci ve výši cca 2 600 000 Kč na spolufinancování kanalizace a ČOV.

Důležitým krokem v ochraně proti povodním je projekt „Protipovodňová opatření“, který v letošním roce též uskutečňujeme. Zde využijeme financování ve výši 1 201 000 Kč z Operačního programu Životního prostředí.

Komu nejsou lhostejné sakrální památky v naší obci, toho jistě potěší, že finanční prostředky ve výši 118 000 Kč z Ministerstva zemědělství půjdou na obnovu dolního křížku na návsi.

A pro ochránce přírody mám dobrou zprávu, žádost o grant z TPCA byla úspěšná a v listopadu díky němu vysázíme 30 stromů podél cest od cihelny směrem k hlavní silnici.

Získávání finančních prostředků z národních a evropských fondů je pro nás velmi důležité. Přesto je mnoho další práce, kterou se budeme i nadále snažit udělat vlastními silami a s Vaší pomocí.

Letní prázdniny a dovolené jsou již v nenávratnu. Doufám, že jste si toto překrásné roční období užili a načerpali mnoho síly na návrat do škol a práce. Dovolím si popřát školákům hodně úspěchů, prvňáčkům, aby je škola bavila a Vám ostatním, abyste měli mnoho energie vše zvládnout i s dobrou náladou. Přeji nám všem, abychom prožili ve zdraví a s láskou druhou polovinu letošního roku.

Šárka Jelínková

Dění v obci ve druhé polovině roku 2017:

1) Kanalizace a čistička odpadních vod

Jak jsem Vás již informovala, začala výstavba čističky odpadních vod. Na leden příštího roku pro Vás připravujeme **osobní setkání se zástupci stavební firmy Stavitelství Řehoř, s.r.o., technickým dozorem a některými zástupci zastupitelstva obce Vrbčany.** Obdržíte včas písemnou pozvánku s konkrétním termínem této schůzky.

Již nyní si Vás dovoluji pozvat na toto setkání, abychom Vás informovali o průběhu celé stavby a seznámili Vás s harmonogramem výstavby. Budete mít možnost ptát se na dotazy přímo odborníků.

Dále pro Vás máme vyhotovenou **Projektovou dokumentaci k domovním přípojkám**, kterou si můžete od října vyzvednout na obecním úřadě. Platba je možná na bankovní účet vedený u Komerční banky, č. účtu: 8525151/0100, variabilní symbol: číslo Vašeho domu (čp.). Nebo můžete zaplatit v hotovosti na obecním úřadě v úterý od 16:00 – 19:00. Částka za projektovou dokumentaci je ve výši 3 400 Kč, kterou následně přefakturuje projektční firmě Projekty Fiala, s.r.o.

Doporučuji, pokud máte možnost, zaplaťte bankovním převodem a dokumentaci Vám osobně dodáme. Předjedeme tak tvoření fronty na obecním úřadě.

2) Tisíc stromů pro Podlipansko, aneb vysad' si svůj strom

Podařilo se nám pro letošní rok získat finanční prostředky z grantu TPCA na výsadbu 30 ks stromů. Tímto si Vás dovoluji pozvat **na obecní brigádu, která se bude konat v sobotu 4. 11. 2017 od 8:30** a sraz bude před obecním úřadem.

Výsadba bude od cihelny k hlavní silnici, na místech, která jsme již společně vyčistili od náletů a nepořádku. Vezměte i své děti, nechť si vysadí svůj první strom ☺.

3) Oprava nebytového prostoru – obchodu a nabídka jeho pronájmu

Jak všichni víte, bohužel došlo k rychlému a nečekanému ukončení pronájmu obchodu ze strany nájemce. Vzhledem k tomu, že se prozatím nenašel žádný nájemce, který by ihned provozoval obchod se zbožím, využili jsme toho a tento prostor rekonstruujeme. Měníme vitríny za plastová otvíratelná okna, děláme nové rozvody elektřiny, opravujeme omítku na zdech, podlahu a následně prostory vymalujeme.

Kdo by měl zájem o pronájem obchodu se smíšeným zbožím, informace o podmínkách provozu získá na obecním úřadě.

Ujišťujeme Vás, že obchod bude brzy znovu otevřen a provozovaný v novém a čistém prostředí ke spokojenosti nás všech.

4) Obnova dolního kříže

Výběrovým řízením byla vybrána firma Kamenictví Pečky, s.r.o., která opraví chátrající, velmi poškozený a hroutící se dolní křížek.

Na tuto obnovu jsme získali finanční prostředky z Ministerstva zemědělství ve výši 118 000 Kč a celková oprava bude ve výši 168 871 Kč.

5) Cedule zakazující podomní a pochůzkový prodej

Rozmístili jsme čtyři **cedule zakazující podomní a pochůzkový prodej na území naší obce – dle Nařízení č. 1/2016.**

Kulturní život v naší obci:

Ohlédněme se za několika uplynulými měsíci, a připomeňme si to nejdůležitější z kulturního dění v naší obci.

V sobotu 3. 6. 2017 během celého odpoledne probíhal v okolí našeho rybníka **Sportovní dětský den**. Naši nejmenší se naplno vyřádili v „pěnovém moři“, které se díky Hasičům Sadská dočasně rozlilo na návsi. V horkých slunečních paprscích to bylo pro děti jistě moc příjemné osvěžení.

Foto: P.Skleničková

Následně se mohly děti během celého odpoledne zúčastnit různých sportovních soutěží a akcí, které probíhaly v okolí rybníka.

Zajištěn byl stánek s občerstvením a nápoji. Tímto bych ráda poděkovala panu Josefu Kurkovi, který zajistil atrakce pro tento den.

Fotografie ze Sportovního dětského dne jsou umístěny na webových stránkách obce v kulturní sekci.

Večer se konala **taneční zábava** v nových venkovních prostorách za obecním úřadem. Věříme, že se všem, kteří se přišli pobavit a zatančit si – a nebylo nás málo - sobotní večer pod širým nebem a na čerstvém vzduchu za doprovodu živé kapely líbil.

V **sobotu 17. 6. 2017** se konal výlet s našimi staršími občany na **zámek Žleby**, kde jsme si prohlédli prostory zámku a překrásnou zahradu. Poté jsme se přemístili do Čáslavi a v příjemné restauraci společně povečeřeli. Věříme, že se výlet vydařil a v minimálně stejném počtu naplánujeme společný den i na příští rok.

V tentýž den, tedy v **sobotu 17. 6. 2017** jste mohli shlédnout soutěž v **požárním útoku Polabské hasičské ligy**, kterou místní hasiči pořádali u nás v obci.

Letní sezónu zakončila akce „**Rozloučení s létem**“, kterou pořádal SDH Vrbčany v **sobotu 9. 9. 2017**.

Odpolední program přinesl mnoho zajímavého nejen pro děti a v podvečer k tanci a poslechu jste si jistě nenechali ujít živou hudbu.

A co je pro Vás naplánováno do konce letošního roku:

„Vrbčanské strašení pro děti“ – v sobotu 28. 10. 2017 od 15:00 v klubovně hasičské zbrojnice, kde bude připraveno mnoho zajímavých soutěží a her. Dále se můžete těšit na strašidelnou stezku podél rybníka a soutěž o hrůzostrašnou masku. O občerstvení se postarají místní rybáři v rámci akce „Ukončení rybářské sezóny“.

Přijďte ochutnat a ohodnotit guláš, který Vám uvaří přímo před Vámi šest soutěžících týmů. Vyhraje ten nejlepší. **Svatováclavský Gulášfest** se bude konat ve **čtvrtek 28. 9. 2017 od 10:00** na zahradě za obecním úřadem.

Obecní brigáda – „Vysad' si svůj strom“ – v sobotu 4. 11. 2017 od 8:30 a sraz je před obecním úřadem. S sebou si prosím vezměte lopatu, pracovní oblečení a dobrou náladu. Občerstvení bude zajištěno.

Advent je ještě daleko, ale již nyní připravujeme „**Rozsvěcení vánočního stromčku**“ v **neděli 3. 12. 2017 od 16:00** naproti Hostinci u Bruthansů.

Nejen na zlobivá dítka si můžete k Vám domů objednat **návštěvu Mikuláše s čerty a andělem**. Telefonní spojení na Denisu Hauerovou do pekla je 604 103 233.

A nezapomeňte využít své právo:

Ve dnech **20. a 21. října 2017** proběhnou volby do **Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR**. Dokud máme demokracii a možnost svobodně se rozhodovat, využijme to!

Společenská kronika:

K životnímu jubileu jsme v měsíci červnu popřáli **pí. Aleně Matouškové** a v měsíci září **pí. Vladislavě Brožové**. Oslavenkyním upřímně blahopřejeme a přejeme hodně zdraví a pohody do dalších let!

V létě nás navždy opustila **paní Jiřina Jíchová**. Vzpomínáme.

Mohlo by Vás zajímat...

PhDr. Eva Jančíková: Rozuměli byste předkům? Část sedmá.

Tak jsme se přehoupli přes horké léto a možná nám zase zbude něco málo času na čtení a zajímavé úvahy. Pro mnoho lidí je naše dávná řeč pořád ještě něco hodně vzdáleného, a ani se není čemu divit. Jazyk se prostě vyvíjí a mohu vás ubezpečit, že já už pomalu nerozumím řeči dnešní generace, a to někdy i v rozhlase nebo v tištěných médiích, kde by vlastně náš jazyk měl být chráněn. A těch zmatečných slov, se kterými si často neví rady, tak jim prostě přisoudí sami nějaký účel. No co třeba řeknete na oblíbený termín jedné redaktorky, že krásná dívka "vyšpulila" zadeček. Nebo "mezi našema autory" - tak se projevuje vydavatelka a majitelka jednoho knihkupectví. No, někdy to bolí i víc. Ale pojďme na tu naši staročeštinu:

Nové zadání bez nápovědy v minulém Vrbčanském zpravodaji znělo - co znamenalo slovo **babitel**, **hmyzadlo**, **holec**, **chatrný**, **kušě**, **novák**, **podběha**, **protiva**, **skřechník**, **trepka**, **valpurt** a **zmek**. Poradili jste si?

Tak co takový **babitel**? Cítíte tam slovo baba, že? Znamená zženštilec, zbabělec. **Hmyzadlo** = hmyz, plaz, něco přízemního, **holec** = holobrádek, plešoun, **chatrný** = neurozený, nuzný, **kušě** = pes s useknutým ocasem, **novák** = přistěhovalec, novousedlík, **podběha** = souložnice, **protiva** = nepřítel, odpůrce, **skřechník** = pištec, **trepka** = žebravý mnich, **valpurt** = čaroděj, **zmek** = zloduch, ďábel.

Zkusíme ještě nějaká staročeská slova? Tak se zamyslete, co asi znamenala slova - **přěžest**, **rozpytatel**, **samcoložník**, **solěr**, **stodolář**, **třpaslek**, **vila**, **vzhrdatel**. To jsou kousky, co? Tak příště.

Možná by vás zajímaly i tehdejší tresty za sexuální přečiny - tak např. ženatý muž, když se dopustí cizoložství, bude napraven dvanácti ranami holí a zaplatí pokutu. Když to samé učiní svobodný muž - dostane jen 6 ran. Kdo se dopustí pohlavního styku s jeptiškou - bude mu uříznut nos. Osoby, které se dopustí incestu (styk s příbuzným) budou potrestány stětím hlavy mečem. Ještě v 18. století byl za cizoložství sťat jeden nešťastník v Přelouči, jak uvádí historické záznamy. Trest smrti následoval i u homosexuálů a těch, kteří obcovali ze zvířetem. Ve středověku odsouzeného dali do pytle i s oním zvířetem a utopili je v řece.

Ale abychom nekončili tak drsně, tak ještě jeden doplněk k dřívějšímu testu - slovo **kršně** znamená také **levou ruku**. Kde se vzalo a proč, to už se asi nedozvíme. Jest hudl vám na čest..

Významné výročí...

Jana Svobodová, Vrbčany čp. 164:

V záplavě současného dění bychom neměli zapomínat na naši historii a na ty, kteří se také podíleli na chodu naší vesnice a na její výstavbě. Jedním z nich je vrbčanský rychtář Martin Kratochvíl a letos 11. října uplyne třista let od jeho narození. Narodilo se mu devatenáct dětí a ještě v dnešní době žijí ve Vrbčanech desítky jeho potomků po meči i po přeslici. Většina z nich to ani netuší.

K tomuto výročí jsem připravila Pamětní list. Začátkem října bude na stránkách Obecního úřadu Vrbčany k nahlédnutí a ke stažení. Některé jeho části jsou ve formátu A2, které vytisknou jen v některých kopírovacích službách - např. v Kolíně v Kouřimské ulici. Proto je možnost požádat mě - telefonní č. 605 362 619 - a koupit u mě celý Pamětní list svázaný v kroužkové vazbě za 150,- Kč.

Osobnost Martina Kratochvíla si společně připomeneme v sobotu 21. října v místním kostelíku, kde bude výstavka rodokmenů, vyprávění o vrbčanské rychtě a prvních Kratochvílech, a bude též otevřena zvonice. Na závěr sloužena mše svatá za Martina Kratochvíla a jeho mrtvé a živé potomky.

Zváni jsou všichni lidé dobré vůle, nejen „Kratochvílovci“.

Dýňový recept na konec...

Andrea Soukupová:

S podzimem přichází také sezóna dýní, jenže jíst pořád dokola jen dýňovou polévku a zavařovat ji do sklenic časem omrzí každého. Ale vyškrtnout dýni z jídelníčku jen proto, že nás nebaví vařit pořád to samé, by byla velká škoda. Dýně je totiž neuvěřitelně zdravá. Zdaleka nejzdravější je jíst dýni syrovou, vařením se z ní totiž ztrácí některé důležité živiny. Pokud vám tedy nevadí nevýrazná chuť syrové dýně, nakrájejte si ji společně s jinou zeleninou do salátu. Ideální je také usušit si dýňová semínka.

Dýně je obrovským zdrojem vitamínů A, E, C a K a především obsahuje velké množství vlákniny. Je vhodná při problémech s ledvinami, srdcem nebo krevním tlakem, skvělá je také na hemoroidy. Díky obsahu vlákniny je také výborným pomocníkem při hubnutí.

Dýňové ragú

1 větší dýně
400 g masa (kuřecí prsa, hovězí)
750 g moučných brambor
2-3 jablka
jarní cibulka, smetana ke šlehání, kari, sůl, pepř

Z dýně odřízneme horní část a vydlabeme. Naplníme masem, bramborami a jablky nakrájenými na kostičky a cibulkou na kolečka. Podle chuti můžeme přidat třeba houby. Smetanu smícháme s kořením a vlijeme do dýně. Takto naplněnou dýni znovu zakryjeme odřezaným vrškem a dáme na 30 minut péct. Pak "pokličku" sundáme a pečeme ještě hodinu, občas promícháme. Podáváme přímo z dýně. Dobrou chuť ☺!

Na Vrbčanském zpravodaji spolupracovali:

Šárka Jelínková, Andrea Soukupová,
PhDr. Eva Jančíková, Jana Svobodová, Ondřej Horák a Miroslav Kuchař